

ENERGIEFONDS OVERIJSEL NU ECHT VAN START

Het fonds gaat nu echt van start. En de ASN Bank wordt de beheerder van het 250 miljoen euro tellende energiefonds van de provincie Overijssel. Hierbij werkt ASN samen met Royal Haskoning DHV en Start Green Venture Capital. Het samenwerkingsverband kwam als beste aanbieder naar voren uit de Europese aanbesteding. Vanaf januari kunnen ondernemers en woningcorporaties terecht bij het fonds voor meer informatie over financiering of investeringen in nieuwe energiebronnen zoals biomassa, zon en aardwarmte. Het energiefonds zal geen subsidies verstrekken maar leningen, participaties en garanties. Hiermee beoogt het fonds een rendement van 2%. Momenteel werken BEON leden aan het ontwikkelen van portfolio's op het gebied van groen gas, hout en biobrandstoffen.

ZETON GOES BIOBASED

"Biobased, right here, right now". Onder dit motto hield ZETON een indrukwekkend internationaal symposium op 4 oktober op de Universiteit Twente. Je kunt geen conversieroute van biomassa bedenken, of ZETON heeft er wel een pilotplant voor gebouwd. Een indrukwekkende lijst van biomassaprojecten. De plants worden op skids gebouwd in Enschede of Canada, dan verscheept naar een plek ergens op de wereld. Sprekers waren uitgenodigd om te vertellen over de concepten die samen met ZETON tot ontwikkeling zijn gekomen en dat deden ze op boeiende wijze. Op het programma stond ook een bezoek aan de enorme productiehallen, waar ruim 60 procesingenieurs werken aan nieuwe plants.

REGEERAKKOORD POSITIEF VOOR BIO-ENERGIE

Het door VVD en PvdA gesloten regeerakkoord is positief voor bio-energie. Eén van de speerpunten in het akkoord is duurzame economische groei, waarbij Nederland inzet op een ambitieus internationaal

klimaatbeleid. Het kabinet zet ook in op 16% duurzame energie in 2020, tegenover 14% in 2020 bij het oude kabinet. Om dit doel te bereiken zal een mix ingezet worden van SDE+ en mogelijk ook leveranciersverplichtingen en bijmengverplichtingen. Daarnaast zet het akkoord in op een zo hoogwaardig mogelijk gebruik van biomassa (cascadering) en moet de duurzame productie en herkomst van de biomassa worden gegarandeerd. Verder komt er structureel meer geld beschikbaar.

HARRIE KNOEF SCHRIJFT TWEDE BOEK OVER VERGASSING

Harrie Knoef heeft er weer een levenswerk op zitten. Zijn tweede boek is uit over vergassing. Dit volledig bijgewerkte en uitgebreide handboek over biomassavergassing geeft inzicht in de huidige stand van de technologie en beschrijft de nieuwste successen. De samenstelling van het handboek is mede mogelijk gemaakt door vrijwillige bijdrages van gerespecteerde internationale deskundigen op het gebied van verschillende aspecten van biomassavergassing. Het handboek kunt u bestellen op de website van BTG: www.btgworld.com.

GROEN GAS PROJECT MET DUITSLAND OFFICIEEL VAN START

Samen met Duitse partijen de efficiency verbeteren van vergisters en samen kijken naar hoe groen gas ambities kunnen worden gerealiseerd. Dat is het doel van het Nederlands-Duitse INTERREG project Groen Gas dat op 18 oktober feestelijk werd geopend in de Duitse Papenburg door de Drentse gedeputeerde mevrouw Klip. Van de meer dan 80 partijen zijn overigens een aantal al druk aan de slag.

COOPERATIE BIOMASSALAND AAN HET WERK

De eerste handelingen op de lokale biomassawerf van Coöperatie Biomassaland zijn een feit. Gedeputeerde Theo Rietkerk, wethouder Cor van den Berg (Olst-Wijhe) en wethouder Wout

Wagemans (Raalte) namen op 15 oktober de eerste houtsnippers in ontvangst om daarmee duurzame warmte te produceren. Het idee achter de coöperatie is om de duurzame keten van snoei-, kap- en dunningshout te sluiten. Het hout wordt dan ook lokaal gewonnen en ingezet in houtkachels binnen het verzamelgebied (Salland). In de toekomst zal daarom ook een traceringsysteem opgezet worden, waarbij de herkomst van het hout nog beter te bepalen is. De coöperatie is een initiatief van clusterlid Borgman Beheer Advies BV en ANV Groen Salland en kwam mede tot stand door steun van de provincie Overijssel en de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte. George Borgman benadrukte nog maar eens het doel van de coöperatie: 'Aan ons de taak om vanuit Biomassaland nu veel lokale kachels te voorzien van een duurzame lokale brandstof'.

BORGMAN BEHEER BETREKT NIEUW KANTOOR

Borgman Beheer heeft na de zomer haar nieuwe kantoor betrokken in Wageningen. Het bedrijf is nu gevestigd op de Dreijenlaan 2, 6703 HA in Wageningen. Het Bio-energiecluster Oost-Nederland wenst Borgman Beheer een fijne tijd toe op haar nieuwe locatie!

VERGISTER HEETEN OFFICIEEL OVERGENOMEN

Kalfsvleesbedrijf BKC International uit Olst heeft de vergistingsinstallatie in Heeten overgenomen. Het bedrijf betaalt voor de installatie 950.000 euro. Directeur van BKC International, dhr. Speijers, geeft aan met verschillende partijen te willen samenwerken, waaronder de varkenshouders die ook voor de overname betrokken waren bij de vergister. Met de overname komt er een eind aan een langlopend verkoopproces, waarbij na een openbare verkoop VP Minovia de nieuwe eigenaar leek van de installatie. De Rabobank, de grootste schuldeiser, weigerde echter dit bod. Hoe snel BKC International de vergister weer gaat opstarten is op dit moment nog onduidelijk.

BIOGASSCAN: IS VERGISTING HAALBAAR?

Het bedrijf CCS energieadvies heeft een biogasscan gelanceerd waarmee bedrijven een analyse van de financiële haalbaarheid van vergisting kunnen maken. Een uitbreiding heeft in het najaar verschillende nieuwe opties aan deze tool toegevoegd. Zo is het mogelijk gemaakt om te kiezen tussen een eenvoudige en uitgebreidere analyse. De uitgebreidere analyse geeft bijvoorbeeld de

mogelijkheid om de samenstellingen van co-substraten verder te specificeren. Ook is de optie mestverwerking toegevoegd aan de biogasscan. Is het financieel haalbaar om mest te hygiëniseren, scheiden of drogen tot bijvoorbeeld een mineralenconcentraat en loosbaar water? Zelf de biogasscan uitvoeren kan op

<http://tinyurl.com/biogasscan>.

HOE KRIJGEN WE VERGISTING WEER RENDABEL?

Deze zorg wordt breed gedeeld. Vijf BEON partijen, CCS, BTG, HoSt, Stimuland en Projecten LTO Noord steken de koppen bij elkaar en gaan aan de slag om tot oplossingen te komen. Ze zullen een analyse maken van de huidige situatie en van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie en landbouw. Daarna zullen ze de meest essentiële concepten bekijken die op dit moment in ontwikkeling zijn en die perspectief moeten bieden voor een financieel duurzame toekomst. Hierbij zullen de partijen ook kijken hoe milieuvoordelen van vergisting beter financieel gewaardeerd kunnen worden. Verwacht wordt dat de groep in december verslag zal uitbrengen. Voor wie verder geïnteresseerd is in innovatieve vergistingstechnieken: op vrijdag 14 december organiseert AgentschapNL het symposium 'Innovatieve Technieken voor Biogas'. Het evenement vindt plaats in Fort Voordorp te Groenekan.

CONTACT

Frans Feil

Coördinator Bio-energiecluster Oost-Nederland

coordinator@bioenergieclusteroostnederland.nl

T: 053 – 486 1195

M: 06 – 51 12 18 17